

Ett bolag säljer samt erbjuder service och reservdelar till skogsmaskiner och aggregat som tillverkas av bolagets moderbolag. Fråga om det s.k. teknikavtalet är tillämpligt på verksamheten.

Postadress
Box 2018
103 11 STOCKHOLM
Besöksadress
Stora Nygatan 2 A och B

Telefon
08-617 66 00
Telefax
08-617 66 15
kansliet@arbetsdomstolen.se
www.arbetsdomstolen.se

Expeditionstid
Måndag-fredag
09.00-12.00
13.00-15.00

ARBETSDOMSTOLENDOM
2013-04-10
StockholmDom nr 30/13
Mål nr A 107/12**KÄRANDE**

Teknikarbetsgivarna, Box 5510, 114 85 Stockholm
Ombud: chefsjuristen Anders Weihe och jur. kand. Hanna Alsén,
Teknikföretagens Service AB, Box 5510, 114 85 Stockholm

SVARANDE

Industrifacket Metall, 105 52 Stockholm
Ombud: chefsjuristen Dan Holke, LO-TCO Rättsskydd AB, Box 1155,
111 81 Stockholm, och förbundsjuristen Darko Davidovic, Industrifacket Metall,
105 52 Stockholm

SAKEN

tillämpligheten av kollektivavtal

Komatsu Forest AB (moderbolaget) och dess dotterbolag Komatsu Forest Sweden HB (bolaget) är båda medlemmar i Teknikarbetsgivarna. Mellan Teknikarbetsgivarna och Industrifacket Metall (förbundet) gäller Teknikavtalet IF Metall (teknikavtalet) som tidigare benämndes verkstadsavtalet.

Moderbolaget tillverkar skogsmaskiner och tillhörande utrustning. Bolaget bedriver försäljning av bl.a. nya och gamla skogsmaskiner samt erbjuder service och reservdelar till dessa. Bolaget var tidigare medlem i Motorbranschens Arbetsgivareförbund och tillämpade motorbranschavtalet som gäller mellan den arbetsgivarorganisationen och förbundet. Under år 2010 blev bolaget i stället medlem i Teknikarbetsgivarna. Tvist har uppstått mellan parterna om vilket kollektivavtal som ska tillämpas. Teknikarbetsgivarna och bolaget anser att teknikavtalet är tillämpligt på verksamheten, medan förbundet menar att teknikavtalet inte är tillämpligt på den verksamhet som bedrivs hos bolaget. Enligt förbundet omfattas verksamheten i stället av motorbranschavtalet.

Teknikarbetsgivarna har väckt talan mot förbundet och yrkat att Arbetsdomstolen ska förklara att Teknikavtalet IF Metall är tillämpligt på verksamheten vid medlemsföretaget Komatsu Forest Sweden HB.

Förbundet har bestritt yrkandet.

Parterna har förklarat att de är överens om att, oberoende av utgången i tvisten, stå sina egna rättegångskostnader.

Parterna har till utveckling av sin talan anfört i huvudsak följande.

Teknikarbetsgivarna

Bakgrund

Bolaget bildades år 1999 och ägdes då av Lantmännen. Mellan åren 2001 och 2010 ägdes bolaget delvis av det nuvarande moderbolaget. Sedan år 2010 är bolaget ett helägt dotterbolag till moderbolaget, dvs. Komatsu Forest AB. Bolaget har verkstäder på 19 orter runt om i Sverige, men huvudkontoret finns sedan år 2010 i Umeå, där moderbolaget funnits sedan mer än 40 år tillbaka. Det service- och reparationsarbete som bolaget bedriver utförs dels på verkstäderna, dels ute hos kunderna. Omkring 70 procent av verksamheten sker "i fält" ute hos kund. Bolaget har för det ändamålet omkring 75 servicebussar. Kunderna är entreprenörer och skogsbolag.

Bolaget har fram till år 2010 varit medlem i Motorbranschens Arbetsgivareförbund och tillämpat motorbranschavtalet på sin verksamhet. Moderbolaget har sedan mer än 40 år tillbaka varit medlem i nuvarande Teknikarbetsgivarna och tillämpat teknikavtalet. I samband med moderbolagets förvärv av bolaget år 2010 och flytten till Umeå utträdde bolaget ur Motorbranschens Arbetsgivareförbund och blev i stället medlem i Teknikarbetsgivarna. Vid de inrangeringsförhandlingar som därefter inleddes, motsatte sig förbundet att teknikavtalet skulle tillämpas på verksamheten i bolaget. Några invändningar om teknikavtalets tillämplighet gjordes emellertid inte då. Det som hävdades var bara att det var lämpligare att tillämpa motorbranschavtalet.

Allmänt om tvistefrågan och teknikavtalets tillämplighet

I en skiljedom som meddelades den 18 augusti 2005 och som rörde en tvist mellan ABB Power Technologies och Svenska Pappersindustriarbetareförbundet om tillämpligt kollektivavtal konstaterades bl.a. följande. Vid en tvist om en viss verksamhet faller inom ett kollektivavtals tillämpningsområde ska bara det omtvistade avtalet beaktas. Att det kan finnas även andra kollektivavtal som i och för sig kan vara tillämpliga på verksamheten saknar betydelse. Enligt den s.k. 29/29-principen avgörs tillämpligheten av ett avtal av om den omtvistade verksamheten har samband med den centrala verksamhet som avtalet först och främst syftar på.

Mot bakgrund av dessa uttalanden kan alltså konstateras att motorbranschavtalets existens saknar all relevans för prövningen av om teknikavtalet är tillämpligt på bolagets verksamhet. Det saknar också betydelse vilket av avtalen som bedöms vara lämpligast att använda.

Den verksamhet som bedrivs i bolaget är sådan central verksamhet som teknikavtalet syftar på. Teknikavtalet gäller nämligen inte bara för tillverkning utan även för försäljning, service och underhåll. Det finns flera exempel på medlemsföretag hos Teknikarbetsgivarna som bedriver återförsäljning, service och underhåll av maskiner och anläggningar av olika slag utan att ha egen tillverkning. Här kan nämnas YIT, John Deere, Toyota, de Laval, Atlas Copco och Tetrapak som antingen bara bedriver service, underhåll och reparationer eller har sådan verksamhet i separata servicebolag. Vid dessa företag tillämpas alltså teknikavtalet trots att de inte har någon tillverkning.

Någon inskränkning i teknikavtalets tillämpningsområde har inte skett för reparationer av motorfordon

År 1932 lämnade ett antal bilreparationsverkstäder dåvarande verkstadsföreningen för att bilda ett eget förbund och förhandla fram ett eget avtal. Detta skedde med verkstadsföreningens goda minne. Att ett särskilt avtal sedermera träffades mellan det nya arbetsgivareförbundet och förbundet innebär inte att parterna i verkstadsavtalet avtalade om ett undantag från det avtalets tillämpningsområde, utan bara att det tillkom ett avtal som hade ett med verkstadsavtalet "överlappande" tillämpningsområde. Vid denna tidpunkt tillverkades inga skogsmaskiner. Inte heller nämndes något om traktorer, utan fråga var uteslutande om verkstäder för personbilar. Vilka bilreparationsverkstäder som beviljades utträde framgår av verkstadsföreningens förvaltningsberättelse för år 1932. Utträdet och bildandet av en ny arbetsgivarorganisation skedde alltså för mer än 80 år sedan. Det finns inget som visar att parterna då eller därefter velat begränsa verkstadsavtalets, eller numera teknikavtalets, tillämpningsområde. Det är inte heller rimligt att tro att t.ex. de största medlemmarna i nuvarande Teknikarbetsgivarna, Volvo och Scania, skulle gå med på en överenskommelse som innebär att verksamheter som innefattar försäljning, kundanpassning, underhåll och reparationer undantas från teknikavtalets tillämpningsområde. En överenskommelse om en inskränkning av ett kollektivavtals tillämpningsområde måste dessutom uppfylla kraven på ett kollektivavtal och kräver alltså bl.a. skriftlig form. Någon sådan i kollektivavtalets form avtalad inskränkning eller undantag från teknikavtalets tillämpningsområde finns inte.

Omständigheter i övrigt av betydelse för tvistefrågan

Av olika dokument med anknytning till teknikavtalet framgår omständigheter som stöder Teknikarbetsgivarnas uppfattning om tillämpningen av teknikavtalet i detta fall.

Det framgår av förbundets egen kommentar till verkstadsavtalet för åren 2001–2003 att avtalet ska tillämpas så snart arbetsgivaren blivit medlem i verkstadsföreningen. Av stadgarna för Föreningen Teknikföretagen i Sverige framgår vilken sorts företag som är medlemmar i nuvarande Teknikarbetsgivarna, nämligen företag som i Sverige bedriver industriell och därmed närstående verksamhet. Principen är alltså att teknikavtalet omfattar verksamheten hos alla medlemsföretag.

Här kan också hänvisas till den partsgemensamma kommentaren till verkstadsavtalets grupperingsanvisningar, som innehåller en vägledning vid inplacering av olika arbeten i skilda lönegrupper. Av dessa anvisningar framgår att maskinreparation ingår som en arbetsuppgift i verkstadsföretag.

Sammanfattning av de rättsliga grunderna för käromålet

Hos bolaget utförs arbete av sådan art som omfattas av den centrala verksamhet som teknikavtalet syftar på. Det finns inte något avtalat undantag som inskränker tillämpningsområdet. Det saknar betydelse att det kan finnas även andra kollektivavtal som i och för sig kan vara tillämpliga på verksamheten vid bolaget.

Förbundet

Bakgrund

Arbetsgivarparternas beskrivning av bakgrunden är i huvudsak korrekt. Den verksamhet som bolaget bedriver har alltså sedan lång tid reglerats av motorbranschavtalet mellan förbundet och Motorbranschens Arbetsgivareförbund där bolaget har varit medlem. Sedan bolaget hade lämnat Motorbranschens Arbetsgivareförbund och blivit medlem i Teknikarbetsgivarna sades motorbranschavtalet upp av bolaget och avtalet upphörde att gälla den 1 mars 2012.

Allmänt om tvistefrågan

Moderbolaget tillverkar skogsmaskiner och där gäller teknikavtalet eftersom denna verksamhet faller inom avtalets centrala tillämpningsområde. Verksamheten vid verkstäder som huvudsakligen sysslar med service och reparation av fordon faller emellertid inte in under teknikavtalets tillämpningsområde. Teknikavtalet är alltså inte tillämpligt för den verksamhet som bolaget bedriver. Det finns visserligen företag som har en blandad verksamhet på så sätt att de tillverkar fordon och maskiner och dessutom, inom samma juridiska person, bedriver service och reparation av de egna produkterna. Där gäller industriförbundsprincipen, dvs. att ett avtal ska tillämpas för företagets hela verksamhet. Teknikavtalet tillämpas följaktligen i de fallen inte bara för företagets tillverkning utan även för övriga delar. Det går att göra mycket inom avtalets tillämpningsområde så länge arbetet gäller de produkter som har producerats. I det här fallet är det emellertid fråga om ett separat bolag, även om moderbolaget äger samtliga aktier. Bolaget bedriver service. Verksamheten har alltså inget med industriell verksamhet att göra.

Teknikavtalet har tillämpats på serviceverksamheten vid t.ex. Atlas Copco och Tetrapak. I dessa fall är det emellertid fråga om service av andra maskiner än motorfordon. Beträffande sådan verksamhet finns inget annat tillämpligt avtal än teknikavtalet.

Av den nämnda skiljedomen mellan ABB Power Technologies och Svenska Pappersindustriarbetareförbundet framgår att bedömningen av om ett visst avtal kan tillämpas på en viss verksamhet ska göras i två steg. I första steget gäller det att ta ställning till om den bedrivna verksamheten är en sådan central verksamhet som kollektivavtalet, dvs. i det fallet liksom nu teknikavtalet, syftar på. Om verksamheten anses falla under avtalet, kan även viss annan, mer främmande verksamhet, falla in under avtalet. Prövningen av om den främmande verksamheten också ska anses falla in under avtalet görs i ett andra steg. I detta steg prövas om den verksamheten vid ett praktiskt bedömande står i ett naturligt

samband med den centrala verksamheten. I den nu aktuella tvisten verkar arbetsgivarparterna ha bortsett från prövningen av det första ledet.

Frågan i tvisten är inte om det går, utan om parterna har avsett, att teknikavtalet ska tillämpas på bolagets verksamhet.

Motorbranschavtalet – historik

I förhandlingar mellan förbundet och verkstadsföreningen om ett nytt riksavtal hösten 1931 kom parterna överens om att bilreparationsverkstäderna skulle undantas från överenskommelsen om ett nytt verkstadsavtal. Man kom överens om att bilreparationsverkstäderna skulle utträda ur verkstadsföreningen och bilda ett särskilt arbetsgivareförbund och att separata förhandlingar skulle upptas avseende verksamheten vid dessa verkstäder. Överenskommelse om ett nytt verkstadsavtal träffades år 1932 och i samband med detta träffades en särskild överenskommelse beträffande bilreparationsverkstäderna. Den innebar att senast gällande avtal prolongerades oförändrat att gälla till dess att ett särskilt avtal hade träffats för verkstäderna. Detta ledde till att bilreparationsverkstäderna gick ur verkstadsföreningen och bildade Bilverkstädernas Arbetsgivareförbund. Förhandlingar fördes mellan förbundet och det nya arbetsgivareförbundet utan att någon överenskommelse kunde nås. Förbundet varslade om strejk. Det ledde i sin tur till att arbetsgivarparten väckte talan i Arbetsdomstolen. Tvisten gällde om det förelåg fredsplikt eftersom förbundet och verkstadsföreningen hade prolongerat senast gällande verkstadsavtal i avvaktan på ett nytt avtal. Arbetsdomstolen fann att förbundet haft rätt att säga upp det prolongerade avtalet, eftersom förhandlingarna inte hade lett fram till någon överenskommelse, och ogillade arbetsgivarsidans talan.

Ett kollektivavtal träffades sedan år 1933 mellan förbundet och Bilverkstädernas Arbetsgivareförbund. Överenskommelsen från år 1932 innebar att bilverkstäderna undantogs från verkstadsavtalet. Verkstadsavtalet, sedermera teknikavtalet, har sedan dess aldrig varit tillämpligt på service, underhåll och reparation av motorfordon. Allt eftersom nya motordrivna fordon har tillkommit har företag som sysslat med efterarbeten avseende fordonen anslutit sig till motorbranschavtalet. Beträffande skogsmaskiner kan nämnas att dessa från början var ombyggda lastbilar. Av lagen om vägtrafikdefinitioner framgår att skogsmaskiner är att betrakta som motorredskap och därmed som motordrivna fordon.

Motorbranschavtalets särskilda karaktär

Motorbranschavtalet är speciellt anpassat för sådan verksamhet som bedrivs av bolaget. I anslutning till avtalet finns särskilda överenskommelser om kompetensutveckling och arbetsmiljö och ett särskilt yrkesutbildningsavtal. Parterna har bildat en Yrkesnämnd för löneinplacering. Det finns därigenom en koppling mellan lön och utbildning. Genom nämnden har parterna också tagit ansvar för branschens utveckling och för att det finns kvalificerad utbildning som tryggar återväxten i branschen. Kostnaderna delas av alla arbetsgivare som tecknat motorbranschavtalet. Denna ordning hotas om företag kan välja vilket avtal de vill tillämpa.

Dokument av betydelse för tvistefrågan

I kommentaren till verkstadsavtalets grupperingsanvisningar, som förbundet hänvisat till, har avtalsparterna plockat ut typiska arbeten och placerat in dessa i grupper i avsikt att detta ska tjäna som vägledning vid inplacering av anställda i lönegrupper. De arbeten som anges är typiska arbeten som faller under teknikavtalet. Det arbete som tas upp under rubriken maskinreparation syftar emellertid på reparation av maskiner inom produktionen, dvs. sådana som används för tillverkningen, och inget annat.

I branschbeskrivningen för verkstadsindustrin anges att denna industri känns igen och skiljer sig från annan industri genom att den huvudsakligen arbetar med metalliska material som råvara. Vidare görs där en grov indelning av branschen. Av indelningen framgår att det är fråga om tillverkning.

I branschprogrammet för motorbranschen anges att motorbranschen är ett samlingsbegrepp för företag som säljer, reparerar/servrar motorfordon efter att de har lämnat tillverkaren. Vidare anges att detta branschprogram omfattar den organiserade branschen, och huvudsakligen är avsett för området bil- och traktorverkstadssektionen och lackeringssektionen. Där anges också att inom bil- och traktorverkstadssektionen finns företag med försäljning, reparation, service och underhåll av personbilar, lastbilar, traktorer, skogs- och entreprenadmaskiner och motorcyklar. Slutligen anges att "på bil- och traktor respektive lackeringsområdet sluter Motorbranschens Arbetsgivareförbund avtal med Svenska Metallindustriarbetareförbundet, Metall". Detta ger en klar anvisning om att den omtvistade verksamheten hör till motorbranschavtalets område.

Sammanfattning av de rättsliga grunderna för bestridandet

Bolaget bedriver ren serviceverksamhet och inte sådan verksamhet som teknikavtalet syftar på. Genom 1932 års överenskommelse undantogs verksamhet som den nu aktuella uttryckligen från teknikavtalets tillämpningsområde. På den svenska arbetsmarknaden har det funnits en samsyn om att det är önskvärt att alla i samma bransch tillämpar samma avtal. På detta sätt uppnås konkurrensneutralitet. Att ett enskilt företag väljer att ansluta sig till en viss arbetsgivarorganisation ska inte påverka vilket avtal som ska tillämpas.

Domskäl

Tvisten

Bolaget bedriver försäljning, service, underhåll och reparation av skogsmaskiner och aggregat som tillverkas av moderbolaget. På verksamheten i moderbolaget är teknikavtalet ostridigt tillämpligt. Den fråga Arbetsdomstolen ska ta ställning till är om teknikavtalet är tillämpligt även på den verksamhet som bolaget bedriver.

Bolaget har funnits sedan år 1999 och bedrivit samma slags verksamhet hela tiden. Tidigare var bolaget medlem i Motorbranschens Arbetsgivareförbund och tillämpade motorbranschavtalet. Bolaget blev den 1 juli 2010 medlem i

Teknikarbetsgivarna. Motorbranschavtalet sades upp och upphörde att gälla för bolaget den 1 mars 2012.

Teknikarbetsgivarna har gjort gällande att teknikavtalet är tillämpligt vid bolaget och har anfört följande till stöd för sin ståndpunkt. Bolagets verksamhet är just sådan verksamhet som teknikavtalet syftar på. Teknikavtalet har alltså den innebörden att det omfattar den verksamhet som bolaget bedriver. Det finns inte någon överenskommelse mellan kollektivavtalsparterna som inskränker tillämpningsområdet för teknikavtalet på sådant sätt att bolagets verksamhet inte skulle falla in under avtalet. Det förhållandet att det finns ett annat kollektivavtal som är tillämpligt på verksamheten gör inte att teknikavtalet inte kan tillämpas.

Förbundet har anfört sammanfattningsvis följande. Den serviceverksamhet som bolaget bedriver är inte sådan verksamhet som teknikavtalet syftar på. Verksamheten omfattas därför inte av detta avtal. Genom en överenskommelse mellan kollektivavtalsparterna från år 1932 undantogs sådan verksamhet från avtalets tillämpningsområde. Verksamheten omfattas i stället av motorbranschavtalet som träffas mellan Motorbranschens Arbetsgivareförbund och förbundet.

Utredningen

Målet har avgjorts efter huvudförhandling. Vid denna har på Teknikarbetsgivarnas begäran hållits vittnesförhör med B.N., tidigare förhandlare hos Teknikföretagen. På förbundets begäran har hållits vittnesförhör med C.P., chef för förbundets förhandlingsavdelning.

Parterna har åberopat viss skriftlig bevisning.

Några utgångspunkter för bedömningen

Parterna har i sin argumentation om teknikavtalets tillämplighet hänfört sig bl.a. till den s.k. 29/29-principen. Principen har sitt namn efter Arbetsdomstolens dom 1929 nr 29 och har kommit att bli en allmän tolkningsprincip när det gäller att bestämma gränserna för ett kollektivavtals tillämpningsområde (se t.ex. AD 1990 nr 59 och 1991 nr 31). Enligt 29/29-principen anses ett kollektivavtal vara tillämpligt på allt sådant arbete som efter ett praktiskt bedömande står i ett naturligt samband med den centrala verksamhet som avtalet först och främst syftar på.

I flertalet fall där principen haft betydelse för att avgöra tillämpningsområdet för ett visst kollektivavtal har frågan gällt om avtalet omfattat vissa tillkommande arbetsuppgifter, ibland av helt artfrämmande slag, hos en arbetsgivare där det omtvistade avtalet ostridigt varit tillämpligt på övriga delar av verksamheten. Här är situationen den att tvisten gäller om verksamheten hos bolaget över huvud taget är sådan att den faller in under teknikavtalet. Med andra ord gäller tvisten om den verksamhet som bolaget bedriver är sådan "central verksamhet som avtalet först och främst syftar på". Den formuleringen torde ha sin grund i uppfattningen att varje kollektivavtal har ett

bestämt tillämpningsområde. Vilket som är tillämpningsområdet för ett visst kollektivavtal och om en omtvistad verksamhet faller in under detta eller inte får avgöras efter en sedvanlig tolkning av avtalet.

Förbundet har till stöd för sin uppfattning att bolagets verksamhet inte omfattas av tillämpningsområdet för teknikavtalet framhållit att det finns ett annat avtal, motorbranschavtalet, som tar sikte på den sortens verksamhet som bolaget bedriver. Vid bedömningen av om en viss verksamhet faller inom ett kollektivavtals tillämpningsområde ska emellertid det omtvistade avtalet tolkas. Det saknas i princip betydelse om det kan finnas även ett annat kollektivavtal som i och för sig kan vara tillämpligt på den verksamhet som tvisten rör (se t.ex. AD 1958 nr 34).

Avgörande för frågan om teknikavtalet är tillämpligt på verksamheten vid bolaget är alltså hur teknikavtalet ska tolkas. Förbundets påstående att parterna i teknikavtalet, genom tillkomsten av motorbranschavtalet och dess föregångare, varit överens om att undanta verksamhet som den omtvistade från tillämpningsområdet för teknikavtalet får prövas som ett led i den tolkningen.

Är teknikavtalet tillämpligt på bolagets verksamhet?

Det finns inte någon text i teknikavtalet som anger avtalets tillämpningsområde. Det har inte heller framkommit att avtalsparterna ursprungligen eller över tid haft någon uttalad gemensam uppfattning om hur avtalets tillämpningsområde ska avgränsas. Det finns alltså inte något stöd för att parterna avsett att ett företags verksamhet utan vidare ska anses falla in under teknikavtalets tillämpningsområde enbart därför att företaget blivit medlem i Teknikarbetsgivarna. Den utredning som finns tyder vidare inte på att avtalet syftar till enbart tillverkande verksamhet. Det kan i det sammanhanget konstateras att bilreparationsverkstäder, åtminstone före tillkomsten av det som numera heter Motorbranschens Arbetsgivareförbund, uppenbarligen ansågs vara verkstadsföretag av det slag som omfattades av det dåvarande verkstadsavtalet. Från Teknikarbetsgivarnas sida har pekats på flera nutida företag som tillämpar teknikavtalet på verksamhet som består i reparation, service och underhåll av produkter som tillverkas av andra företag som i sin tur också tillämpar teknikavtalet. Förbundet har inte ifrågasatt att det förhåller sig på det sättet. Däremot har förbundet framhållit att verksamheten vid dessa företag avser service av andra maskiner än motorfordon och att det då inte finns något annat tillämpligt avtal än teknikavtalet. I de fall de företag som Teknikarbetsgivarna hänvisat till sysslat med motorfordon, som enligt förbundet inbegriper skogsmaskiner, har förbundet gjort gällande att tillämpningen av teknikavtalet på verksamheterna är fel.

Den slutsats som Arbetsdomstolen kommer fram till av det hittills anförda är att bolagets verksamhet i och för sig är sådan att den kan anses falla inom ramen för teknikavtalets tillämpningsområde. Avgörande för frågan blir därför om, som förbundet gör gällande, det förhållandet att det kollektivavtal som numera är motorbranschavtalet har tillkommit innebär att verksamhet av det slag som bolaget bedriver inte omfattas av teknikavtalet.

Av utredningen framgår att bakgrunden till motorbranschavtalets tillkomst var att ett antal medlemmar i dåvarande verkstadsföreningen beviljades utträde ur föreningen år 1932, i samband med de då pågående avtalsförhandlingarna, för att bilda en särskild arbetsgivarorganisation och teckna ett eget avtal med förbundet. Av en protokollsanteckning till avtalsuppgörelsen år 1932 mellan verkstadsföreningen och förbundet, liksom av verkstadsföreningens förvaltningsberättelse från samma år, framgår att det var bilreparationsverkstäder som utträdde ur föreningen och sedermera bildade vad som då benämndes Bilverkstädernas Arbetsgivareförbund. Denna nya arbetsgivarorganisation och förbundet ingick sedan ett kollektivavtal för bilreparationsverkstäderna. Detta avtal motsvaras alltså numera av motorbranschavtalet som enligt sin nuvarande lydelse omfattar arbets- och löneförhållanden för arbetare som är anställda hos bil- och traktorverkstäder med tillhörande lageravdelningar.

Förbundets uppfattning är att parterna i det som nu är teknikavtalet genom överenskommelsen år 1932 undantog bilreparationsverkstäderna från avtalets tillämpningsområde. Genom att tillämpningsområdet för det nuvarande motorbranschavtalet har kommit att utvidgas i takt med att nya motorfordon tillkommit på marknaden faller, enligt förbundet, verksamhet som tar sikte på försäljning, reparation och liknande avseende även dessa fordon utanför teknikavtalets tillämpningsområde. Teknikarbetsgivarna har å sin sida bestritt att uppgörelsen år 1932 hade den innebörd som förbundet hävdar. I alla händelser kan enligt Teknikarbetsgivarna varken vad som då förekom eller tillkomsten och utvecklingen av motorbranschavtalet få till följd att teknikavtalet inte är avsett för verksamhet av det slag som bolaget bedriver.

Parterna har alltså olika uppfattningar om innebörden av uppgörelsen år 1932 och vilka slutsatser som kan dras av den. Oenigheten inbegriper frågan om avtalsparterna genom uppgörelsen syftade till att sådan verksamhet som bilreparationsverkstäderna bedrev inte längre skulle omfattas av tillämpningsområdet för det dåvarande verkstadsavtalet. I protokollsanteckningen som upptar uppgörelsen nämns bara verkstäder för bilreparationer. Oavsett den närmare betydelsen för tillämpningen av verkstadsavtalet på bilverkstädernas verksamhet kan därför konstateras att uppgörelsen i varje fall inte avsåg sådana skogsmaskiner och aggregat som bolaget arbetar med och som för övrigt ännu inte fanns vid tidpunkten för uppgörelsen. I alla händelser kan inte den långtgående slutsatsen dras att verkstadsavtalets parter genom uppgörelsen var ense om att all verksamhet som ett kollektivavtal mellan förbundet och den nya organisationen kunde komma att gälla för skulle i motsvarande mån inskränka verkstadsavtalets, och sedermera teknikavtalets, tillämpningsområde. Det förhållandet att bolaget tidigare varit bundet av och tillämpat motorbranschavtalet ger alltså inte heller i sig stöd för slutsatsen att bolagets verksamhet inte kan falla in även under teknikavtalets område.

Mot bakgrund av det anförda kommer Arbetsdomstolen sammanfattningsvis till slutsatsen att bolagets verksamhet får anses falla inom teknikavtalets tillämpningsområde.

Sammanfattning

Arbetsdomstolen har funnit att bolagets verksamhet får anses falla inom teknikavtalets tillämpningsområde. Teknikavtalet är alltså tillämpligt där. Teknikarbetsgivarnas talan ska därför bifallas.

Domslut

Arbetsdomstolen förklarar att Teknikavtalet IF Metall är tillämpligt på verksamheten vid Komatsu Forest Sweden HB.

Ledamöter: Carina Gunnarsson, Cecilia Tallkvist, Anna-Lena Hultgård Sancini, Claes Frankhammar, Gabriella Forssell, Per Bardh och Erland Olauson. Enhälligt.

Sekreterare: Malin Stensbäck